

Fundet ”på nettet”:

De første elværker blev taget i brug i 1882.

Det første lå i London og det andet i New York.

Danmarks første elforsyning

Det første danske elværk blev sat i drift i Køge den 13. oktober 1891. Det var en urmager, som havde en generator stående i sin kælder.

Tre uger senere fik Odense et lille kommunalt elværk, og omkring 1900 var der etableret 12-15 elværker i Danmark.

Disse elværker leverede jævnstrøm ned en spænding på 110 eller 220 volt. Ulempen ved jævnstrøm er, at det ikke kan betale sig, at levere strøm til huse, som ligger blot nogle få km væk.

Aakirkeby Elværk 1909

Kedel, Odense elværk 1912

I 1907 blev der bygget et stort vekselstrømsanlæg i Esbjerg i 1907. Nu kunne forbrugere som boede langt væk fra elværket også få leveret elektricitet.

I løbet af de næste 10-15 år dukkede over 20 nye elværker op rundt om i landet.

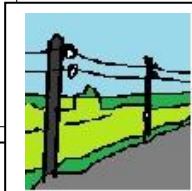
I dag bliver det meste af Danmarks strøm produceret på 19 store kraftværker. Men vi producerer også stadig strøm på mindre kraftværker, ved hjælp af vindmøller og andre alternative energikilder.

Sådan kunne der have set ud i Toreby Elværk 1912??

Har du billeder? - eller oplysninger?
- så kontakt arkivet! - Tak!

Åmarksvej 5, Toreby
5413 2800 - torebyarkiv@mail.dk

Nr. 35 – Særnummer/november 2012

Orientering

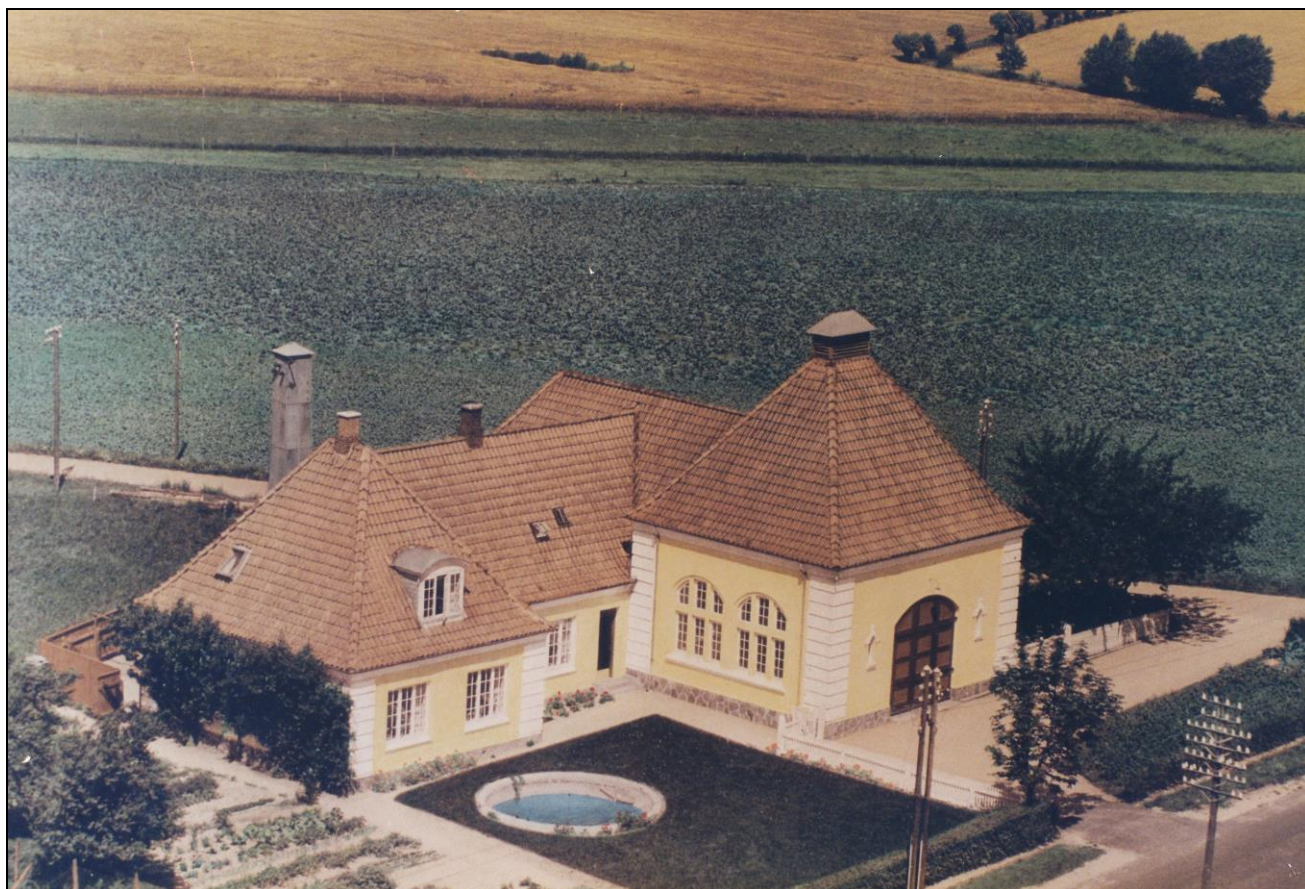
”Nagelsti Elværk”:
Det er **100** år siden
Toreby Sogn fik et
elektricitetsværk:
11. november 1912.

Særnummer

Historien kort:

Nagelsti Elværk (Nagelsti og Omegns Elektricitetsværk) Nystedvej 14.—
Oprettet i 1912 og overtaget af SEAS i 1960.

På de næste sider kan du læse lidt mere om elværket.

Nagelsti og Omegns Elektricitetsværk – 1912-1960. Billedet er fra 1962.

Nr.	Navn	Stilling	Lamper	HK (kraft)	Tdr. pløjejord	Anm.
1	R. V. Neergaard		400	30	500	
2	Flintingegaarden		40	5	100	
3	Lars Rasmussen	Gdr.	20	5	35	
4	Chr. Markvardsen	Murer	6			
5	R. Hansen Høj	Gdr.	20	5	30	
6	L. Smed	Gdr.	20	5	30	
7	H. J. Sølvhøj	Gdr.	20	7	42	
8	Lars Rasmussen	Husejer	4			
9	L. Andersen	Gdr.	25		36	
10	O. S. Nielsson	Købmand	10			
11	N. Kjærts Enke	Gaardfæster	25		40	
12	R. Marqvorsen	Gdr.	25	5	24	
13	Chr. Ringsing	Gdr.	25		38	
14	L. P. Jensen	Gdr.	25	6	38	
15	P. Møllers Enke	Gdr.	25	2	32	
16	E. Smith	Smedemester	10	2		
17	L. E. Rasmussen	Malermester	7			
18	Jens Hansen	Gaardfæster	23	8	47	
19	L. Friis's Enke	Gdr.	25	2		
20	R. Marqvorsen	Skomager	8			
21	N. P. Jørgensen	Tømrer	9	3		
22	Søren J. Lang	Gdr.	20	7	28	
23	L. Andersen	Vejmand	6		2½	
24	C. Møller	Gdr.	20	6	33	
25	F. With	Gdr.	15	3	23	
26	H. P. Kristensen	Gdr.	15	3	21	
27	Jens Houmann	Gdr.	15	3	25	
28	H. Pedersen	Gdr.		2	24	
29	H. J. Suhr	Gdr.	20	3	30	
30	Anton Topp	Gdr.	10	3	36	
31	Hans Rasmussen	Husejer	4			
32	Rasmus Friis	Husejer	4			
33	N. Johnsen	Husejer	4			
34	Ole Povlsen	Husejer	4			
35	L. Larsen	Skomager	6			
36	Olsen	Smedemester	8	2		
37	Hans Pedersen	Husejer	5			
38	L. Christoffersen	Kæretmager	8	2		
39	H. C. Nielsen	Hmd				
40	L. Jensen	Skomager	3			
41	Anna Friis	Gdr.	20	7	40	
42	N. Clausen	Maskinfabrikant	15			
43	P. Møller	Gdr.	20	4	25	
44	P. Kaare	Gdr.	20	4	30	
45	Carl Stoffer	Gdr.	20	4	30	
46	J. H. Holm	Murer	10			
47	N. Holm	Snedker	9	4	2½	
48	Morten Johansen	Hjulmand	7			
49	J. P. Nielsen	Barber	12			
50	P. Andersen	Snedker	10			
51	C. Clausen	Maskinarb.	8			
52	N. Skotte	Lærer	10			
53	Niels Nielsen	Skærerif.mand	6			
54	R. P. Jensen	Murer	4			
55	L. Clausen	Slagter	9			
56	Alfred Hansen	Smed	2	3		
57	Arnold Petersen	Møller	12			
58	Anker Petersen	Maler	7			

Tegningsliste

For beboere i Nagelsti og

omegn, der ønsker

elektricitet fra Nagelsti

Electricitetsværk

Nogle hovedpunkter i Andelsselskabets historie

2. maj 1912	Møde i Nagelsti Forsamlingshus. Beslutning om oprettelse af Andelsselskabet Nagelsti og Omegns Elektricitetsværk på baggrund af ”Tegning af lamper og motorer”. Bestyrelse valgt. Bestyrelsesmedlemmer: Godsforvalter Andersen, Fuglsang. Gdr. Rasmus Christensen, Toreby. Gaardfæster Rasmus Hansen Høj, Nagelsti. Gdr. Lars Rasmussen, Nagelsti og Smedemester E. Smith, Nagelsti.
11. maj 1912	Stiftende generalforsamling i Nagelsti Forsamlingshus.
11. nov. 1912	Spænding på ledningsnettet for første gang.
15. feb. 1917	Ekstraordinær generalforsamling. Strømprisen blev forhøjet til 50 øre pr. kWh for lys og 30 øre pr. kWh for kraft.
23. juli 1918	Generalforsamlingen besluttede at forandre dieselmotoren til drift med sugegas .
22. maj 1919	Ekstraordinær generalforsamling vedtog at forhøje prisen på lys og kraft til henholdsvis 120 øre og 80 øre pr. kWh.

- og årene går!

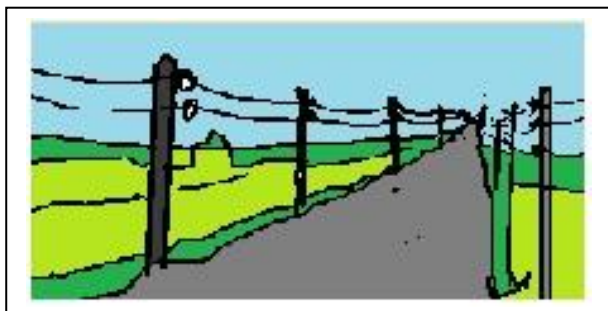
1. juli 1933	Strømprisen nedsættes til 25 øre pr. kWh for lys og 15 øre for kraft.
--------------	---

- og årene går!

17. juni 1937	Nagelsti Elværk afholdt sit 25 års jubilæum i telt ved værket på Jens Stoffers mark. Om morgenen kl. 9 samledes bestyrelsen på Toreby kirkegård, hvor der blev lagt kranse ved 4 tidligere formænds grave. Kl. 10 var der frokost på værket for særligt indbudte. Om aftenen var andelshavere og forbrugere indbudt. 400 deltog i et festligt arrangement.
---------------	---

- og årene går!

28. nov. 1960	Generalforsamling i Toreby Forsamlingshus. Afstemning om bestyrelsens forslag om overgang til vekselstrøm og dermed selskabets opløsning. 165 stemte for og 32 stemte imod. Det blev besluttet at indkalde til en ekstraordinær generalforsamling.
14. dec. 1960	Ekstraordinær generalforsamling. Med 195 stemmer for og 23 imod blev det besluttet at overgå til vekselstrøm med opløsning af selskabet til følge. Hele bestyrelsen blev valgt til likvidatorer.

NAGELSTI ELVÆRK

Saa fik vi den billige Strøm, og nu gælder det om at udnytte den. Jeg er gerne til Tjeneste med Raad og Vejledning samt Tilbud uden Forbindende, og anbefaler alle elektriske Hjælpemidler samt **elektriske Komfurer, enkelte og dobbelte Køgeplader, Varmepovne, Stegeovne, Vandvarmere, Vaskemaskiner og Atlas-Køleskabe.** — Spørg efter alt elektrisk.

VALDEMAR HANSEN
aut. Installatør ved SEAS, Nagelsti og Nykøbing F. Elværker.
Telefon Grænge 59.